

Þátttaka í almennum bólusetningum barna á Íslandi 2016

Uppgjör 2017

**Embætti
landlæknis**
Directorate of Health

September 2017

Þátttaka í almennum bólusetningum barna á Íslandi 2016 Uppgjör 2017

Samkvæmt reglugerð nr. 221/2001 skal skrá allar bólusetningar á Íslandi í miðlægan bólusetningargrunn sem er á ábyrgð sóttvarnalæknis. Grunnurinn inniheldur upplýsingar um allar bólusetningar á Íslandi frá árinu 2004/2005 en upplýsingar um bólusetningar fyrir þann tíma eru einungis til á þeim stöðum þar sem bólusetningar fóru fram s.s. á heilsugæslustöðvum. Grunnurinn byggir á rafrænni skráningu bólusetninga á heilsugæslustöðvum, sjúkrastofnunum og skólum á Íslandi. Skráð er nafn, kennitala, fæðingardagur, búseta hins bólusetta, dagsetning bólusetningar, hvar bólusetning fór fram og loks sérlyfjaheiti bóluefnis ásamt kóðanúmeri. Tilgangurinn með bólusetningargrunninum er að fylgjast með þátttöku í bólusetningum á Íslandi og meta hættuna á að upp komi faraldrar sjúkdóma sem bólusett er gegn. Einnig verður hægt að hafa upp á óbólusettum einstaklingum og bjóða þeim bólusetningu. Bólusetningargrunnur sóttvarnalæknis nýtur sérstöðu þar sem að fáar þjóðir hafa yfir að ráða gagnagrunni sem inniheldur upplýsingar um allar bólusetningar heillar þjóðar í rauntíma. Ráðgert er að birta árlegar upplýsingar um bólusetningar á Íslandi með svipuðu sniði og hér er gert.

Í þessari skýrslu eru birtar þátttökutölur í almennum bólusetningum barna árið 2016 bæði á landsvísu og eftir sóttvarnaumdæmum. Við lestur skýrslunnar er rétt að hafa eftirfarandi í huga:

- Uppgjör á þátttöku í almennum bólusetningum á Íslandi byggir alfarið á upplýsingum um bólusetningar sem skráðar hafa verið rafrænt í sjúkraskrárkerfi heilbrigðisstofnana sem tengdar eru miðlægum bólusetningargrunni sóttvarnalæknis. Þátttökutölur kunna því að vera hærrí en fram koma í þessari skýrslu því í einhverjum tilfellum mun hafa láðst að skrá bólusetningar barna í rafræna sjúkraskrárkerfið.
- Þátttaka bólusetninga er reiknuð sem hlutfall bólusetta barna í tilteknum fæðingarárgangi af heildarfjölda barna sama fæðingarárgangs. Einungis börn sem búsett eru á Íslandi eru tekin með í útreikninga og eru þau ýmist með íslenskt eða erlent ríkisfang.
- Í uppgjörinu eru mismunandi fæðingarárgangar notaðir sem grundvöllur fyrir þátttökunni, allt eftir um hvaða bólusetningu er að ræða.

Eins og sjá má í skýrslunni þá var þátttaka í bólusetningum hér á landi svipuð og á árinu 2015 nema við 12 mánaða og 4 ára aldurinn þar sem hún var til muna lakari á árinu 2016. Ástæður fyrir þessari verri þátttöku eru ekki ljósar en mestar líkur eru á því að innköllunarkerfi

heilsugæslunnar sé ófullnægjandi fyrir börn á þessum aldri. Einnig var töluverður munur á milli landssvæða hvað þátttökuna varðar.

Ljóst er að þátttaka í bólusetningum við 12 mánaða og 4 ára aldur hér á landi er ekki ásættanleg og ef fram heldur sem horfir, þá geta blossað hér upp bólusetningasjúkdómar sem ekki hafa sést um árábil. Í því samhengi má minna á að nú geisar mislingafaraldur í Evrópu og gætu stök tilfelli sést hér ef þátttöku hrakar.

Á næstunni þarf sóttvarnalæknir að kalla saman ýmsa aðila til að leita leiða til að ná þátttökunni í viðunandi horf.

Á árinu 2016 var fyrirkomulag almennra bólusetninga á Íslandi eftirfarandi:

Embætti
landlæknis
Sóttvarnalæknir

Almennar bólusetningar barna á Íslandi frá september 2015

Aldur:	Bólusetning gegn:
3 mánaða	Kikhósta, barnaveiki, stífkrampa, Haemofilus influenzae sjúkdómi af gerð b (Hib) og mænusótt í einni sprautu (Pentavac). Pneumókokkum í annarri sprautu (Synflorix).
5 mánaða	Kikhósta, barnaveiki, stífkrampa, Haemofilus influenzae sjúkdómi af gerð b (Hib) og mænusótt í einni sprautu (Pentavac). Pneumókokkum í annarri sprautu (Synflorix).
6 mánaða	Meningókokkum C (NeisVac-C).
8 mánaða	Meningókokkum C (NeisVac-C).
12 mánaða	Kikhósta, barnaveiki, stífkrampa, Haemofilus influenzae sjúkdómi af gerð b (Hib) og mænusótt í einni sprautu (Pentavac). Pneumókokkum í annarri sprautu (Synflorix).
18 mánaða	Mislingum, hettusótt og rauðum hundum í einni sprautu (M-M-RVAXPRO).
4 ára	Barnaveiki, stífkrampa og kikhósta í einni sprautu (Boostrix).
12 ára	Mislingum, hettusótt og rauðum hundum í einni sprautu (M-M-RVAXPRO). Leghálskrabbameini (HPV) eingöngu fyrir stúlkur. Tvær sprautur gefnar með a.m.k. 6 mánaða millibili (Cervarix).
14 ára	Barnaveiki, stífkrampa og kikhósta ásamt mænusótt í einni sprautu (Boostrix Polio).

Frekari upplýsingar um bólusetningar barna má finna á vef Embættis landlæknis (www.landlaeknir.is) og á heilsugæslustöðvum.

I. Þátttaka eftir bóluiefnum

1. Grunnbólusetning: Barnaveiki, stífkrampi, kikhósti, lömunarveiki og Haemofilus influenzae b (DTP, Polio, Hib) í einni sprautu - Fæðingarágangur 2015

	% þátttaka 3 mán.	% þátttaka 5 mán.	% þátttaka 12 mán.
Landið allt	96	95	89
Austurland	97	97	87
Höfuðborgarsvæði	96	95	90
Norðurland	96	95	90
Suðurland	97	95	86
Suðurnes	96	95	89
Vestfirðir	98	96	89
Vestmannaeyjar	95	93	75
Vesturland	96	95	88

2. Endurbólusetning við 4 ára aldur: Barnaveiki, stífkrampi og kikhósti (DTP) í einni sprautu - Fæðingarágangur 2011

	% þátttaka
Landið allt	85
Austurland	83
Höfuðborgarsvæðið	86
Norðurland	88
Suðurland	80
Suðurnes	79
Vestfirðir	97
Vestmannaeyjar	84
Vesturland	86

3. Endurbólusetning við 14 ára aldur: Barnaveiki, stífkrampi, kikhósti og mænusótt (DTP og Polio) í einni sprautu - Fæðingarágangur 2001

	% þátttaka
Landið allt	95
Austurland	94
Höfuðborgarsvæðið	95
Norðurland	94
Suðurland	94

Suðurnes	93
Vestfirðir	93
Vestmannaeyjar	98
Vesturland	97

4. Pneumókokkar - Fæðingarágangur 2015

	% þátttaka 3 mán.	% þátttaka 5 mán.	% þátttaka 12 mán.
Landið allt	96	95	88
Austurland	97	97	85
Höfuðborgarsvæði	96	94	89
Norðurland	96	95	89
Suðurland	97	94	85
Suðurnes	95	95	87
Vestfirðir	96	95	89
Vestmannaeyjar	93	93	75
Vesturland	96	95	86

5. Meningókokkar C - Fæðingarágangur 2015

	% þátttaka 6 mán.	% þátttaka 8 mán.
Landið allt	95	91
Austurland	97	89
Höfuðborgarsvæði	95	91
Norðurland	96	92
Suðurland	94	89
Suðurnes	95	93
Vestfirðir	96	93
Vestmannaeyjar	98	84
Vesturland	96	91

6. Mislingar, hettusótt, rauðir hundar (MMR) í einni sprautu Fæðingarágangur 2014 og 2004

	% þátttaka 18 mán.	% þátttaka 12 ára
Landið allt	91	94
Austurland	88	97
Höfuðborgarsvæði	91	94
Norðurland	91	97
Suðurland	90	93

Suðurnes	91	94
Vestfirðir	96	91
Vestmannaeyjar	95	97
Vesturland	91	95

7. Human Papilloma Virus (HPV) - Fæðingarárgangur 2004

	% þátttaka 12 ára-1	% þátttaka 12 ára-2
Landið allt	93	89
Austurland	93	76
Höfuðborgarsvæði	94	90
Norðurland	93	91
Suðurland	91	82
Suðurnes	96	91
Vestfirðir	100	76
Vestmannaeyjar	91	86
Vesturland	91	90

II. Þátttaka eftir landssvæðum (%)

Landið allt

Bóluefni	Árgangur	Þátttaka										
		% 3 mán.	% 5 mán.	% 6 mán.	% 8 mán.	% 12 mán.	% 18 mán.	% 4 ára	% 12 ára	% 12 ára-1	% 12 ára-2	% 14 ára
DTP, Polio, Hib	2015	96	95			89						
DTP	2011							85				
DTP, Polio	2001											95
Pneumókokkar	2015	96	95			88						
Meningókokkar	2015			95	91							
MMR	2014						91					
MMR	2004								94			
HPV	2004									93	89	

Austurland

		Þátttaka										
Bóluefni	Árgangur	% 3 mán.	% 5 mán.	% 6 mán.	% 8 mán.	% 12 mán.	% 18 mán.	% 4 ára	% 12 ára	% 12 ára-1	% 12 ára-2	% 14 ára
DTP, Polio, Hib	2015	97	97			87						
DTP	2011							83				
DTP, Polio	2001											94
Pneumókokkar	2015	97	97			85						
Meningókokkar	2015			97	89							
MMR	2014						88					
MMR	2004								97			
HPV	2004									93	76	

Höfuðborgarsvæði

		Þátttaka										
Bóluefni	Árgangur	% 3 mán.	% 5 mán.	% 6 mán.	% 8 mán.	% 12 mán.	% 18 mán.	% 4 ára	% 12 ára	% 12 ára-1	% 12 ára-2	% 14 ára
DTP, Polio, Hib	2015	96	95			90						
DTP	2011							86				
DTP, Polio	2001											95
Pneumókokkar	2015	96	94			89						
Meningókokkar	2015			95	91							
MMR	2014						91					
MMR	2004								94			
HPV	2004									94	90	

Norðurland

Bóluefni	Árgangur	Þátttaka										
		% 3 mán.	% 5 mán.	% 6 mán.	% 8 mán.	% 12 mán.	% 18 mán.	% 4 ára	% 12 ára	% 12 ára-1	% 12 ára-2	% 14 ára
DTP, Polio, Hib	2015	96	95			90						
DTP	2011							88				
DTP, Polio	2001											94
Pneumókokkar	2015	96	95			89						
Meningókokkar	2015			96	92							
MMR	2014						91					
MMR	2004								97			
HPV	2004									93	91	

Suðurland

Bóluefni	Árgangur	Þátttaka										
		% 3 mán.	% 5 mán.	% 6 mán.	% 8 mán.	% 12 mán.	% 18 mán.	% 4 ára	% 12 ára	% 12 ára-1	% 12 ára-2	% 14 ára
DTP, Polio, Hib	2015	97	95			90						
DTP	2011							80				
DTP, Polio	2001											94
Pneumókokkar	2015	97	94			85						
Meningókokkar	2015			94	89							
MMR	2014						90					
MMR	2004								93			
HPV	2004									91	82	

Suðurnes

Bóluefni	Árgangur	Þátttaka										
		% 3 mán.	% 5 mán.	% 6 mán.	% 8 mán.	% 12 mán.	% 18 mán.	% 4 ára	% 12 ára	% 12 ára-1	% 12 ára-2	% 14 ára
DTP, Polio, Hib	2015	96	95			89						
DTP	2011							79				
DTP, Polio	2001											93
Pneumókokkar	2015	95	95			87						
Meningókokkar	2015			95	93							
MMR	2014						91					
MMR	2004								94			
HPV	2004									96	91	

Vestfirðir

Bóluefni	Árgangur	Þátttaka										
		% 3 mán.	% 5 mán.	% 6 mán.	% 8 mán.	% 12 mán.	% 18 mán.	% 4 ára	% 12 ára	% 12 ára-1	% 12 ára-2	% 14 ára
DTP, Polio, Hib	2015	98	96			89						
DTP	2011							97				
DTP, Polio	2001											93
Pneumókokkar	2015	96	95			89						
Meningókokkar	2015			96	93							
MMR	2014						96					
MMR	2004								91			
HPV	2004									100	76	

Vestmannaeyjar

Bóluefni	Árgangur	Þátttaka										
		% 3 mán.	% 5 mán.	% 6 mán.	% 8 mán.	% 12 mán.	% 18 mán.	% 4 ára	% 12 ára	% 12 ára-1	% 12 ára-2	% 14 ára
DTP, Polio, Hib	2015	95	93			75						
DTP	2011							84				
DTP, Polio	2001											98
Pneumókokkar	2015	93	93			75						
Meningókokkar	2015			98	84							
MMR	2014						95					
MMR	2004								97			
HPV	2004									91	86	

Vesturland

Bóluefni	Árgangur	Þátttaka										
		% 3 mán.	% 5 mán.	% 6 mán.	% 8 mán.	% 12 mán.	% 18 mán.	% 4 ára	% 12 ára	% 12 ára-1	% 12 ára-2	% 14 ára
DTP, Polio, Hib	2015	96	95			88						
DTP	2011							86				
DTP, Polio	2001											97
Pneumókokkar	2015	96	95			86						
Meningókokkar	2015			96	91							
MMR	2014						91					
MMR	2004								95			
HPV	2004									91	90	